

Uşşak İlahi

Bilmem N'ideyim Aşkın Elinden

NEY

Bestekârı : **Haftız Nezh Tolon**

Usûlü : **Sofyan**

Güftekârı : **Yunus Emre**

Bil mem ni de yim Al lah Al lah Aş kın e lin
Mes ke nim dağ lar Al lah Al lah göz ya şım çağ
Yu nu sun sö zü Al lah Al lah kül ol muş ö

den hay hay den
lar hay hay lar
zü hay hay zü

Kan de gi de yim
Dur maz kan ağ lar
Kan ağ lar gö zü

Aş kın e lin den Aş kın e lin den

Sal lal la hu A la Mu ham med Sal lal la hu A ley ke Ah med

Bilmem nideyim,
Aşkın elinden,
Kande gideyim,
Aşkın elinden.

Sallallahu Ala Muhammed..
Sallallahu Aleyke Ahmed..
Meskenim dağlar,
Gözyaşım çağlar,
Durmaz kan ağlar,
Aşkın elinden.

Sallallahu Ala Muhammed..
Sallallahu Aleyke Ahmed..

Varım vereyim,
Kadre ereyim,
Üryan olayım,
Aşkın elinden.

Sallallahu Ala Muhammed..
Sallallahu Aleyke Ahmed..
Yunus'un sözü,
Kül olmuş özü,
Kağ ağlar gözü,
Aşkın elinden..

Sallallahu Ala Muhammed..
Sallallahu Aleyke Ahmed..

Sofyan Usûlü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nîm Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhilerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan Darb Usûlü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Nezih Tolan

[1940 - 1992]

Hâfız Nezih Tolan, İstanbul'un târihî mekânlarından Karagümrük Beyceğiz Mahallesi'nde bulunan Molla Bey'in Konağı'nda 5 aralık 1940'da dünyaya geldi.

Karagümrük'deki Ahmet Râsim Paşa İlkokulu'nu bitirdikten sonra Bayezid Câmii İmâmı 'Sarı Hoca' ismiyle ma'rûf Hâfız İsmâil Efendi'den hâfızlık derslerine 12 yaşında başlayan Nezih Tolan hıfzını ve ta'lim-i hurufâtı dört senede ikmâl ederek 'huffâz-ı kirâm' huzûrunda günde onar cüz okumak şartıyla üç günde hatm-i şerîfi tamamlayıp hıfzını isbât eyledi.

'Ayaklı Kütüphane' olarak bilinen Açıkbâş Mustafa Sabri Gümülcinevi Efendi'den Arapça ve Farsça, Hasan Akkuş Efendi'den de fıkıh dersleri aldı. Mûsikîyi bizzât babası çok kıymetli mûsikîşinâs Hafız Hüseyin Tolan'dan meşk etti. Münir Nureddin Selçuk, Sadettin Kaynak ve diğer birçok mûsikî üstadının katıldığı, salı ve cuma günleri evlerinde yapılan meşklere bulunarak mûsikî bilgisini geliştirdi.

Muzaffer Ozak Efendi'nin bendesi olan babası Hüseyin Bey, oğlu Nezih Efendi'yi Muzaffer Efendi'nin himâyesine teslim etti. Muzaffer Efendi'nin Amerika ve Avrupa seyahatlerinden bazılarında da iştirâk eden Hâfız Nezih Tolan, Muzaffer Efendi'den sonra O'nun fahrî olarak yıllarca Cuma Namazı kıldırıp hutbe okuduğu mescidde, 1986-1991 yılları arasında takriben 5 sene kadar hutbe okudu ve namaz kıldırıldı... Bu mescid, Camili Han Mescidi diye bilinen Kapalıçarşı Camili Han'daki Durmuş Ahi Baba'nın binâ ettiği fevkânî mesciddir...

24 Mart 1992 tarihinde vefât eden Hâfız Nezih Tolan, vasiyeti üzerine Seyyid Nizam Hazretlerinin civârındaki Silivrikapı Kabristanı'na sırlandı.

Devrin en kıymetli hocalarından aldığı bilgileri gençlere aktararak birçok kişinin yetişmesine vesîle olan ve özellikle sesinin hârikalığı ve muhteşem hitâbetiyle gönüllerde taht kuran Hâfız Nezih Efendi'nin, uşşak makamında bestelediği iki ilâhisi vardır : Güftesi kendisine ait "Elestü bi Rabbiküm" ile sözleri Hazret-i Yunus'a ait 'Bilmem nideyim'.

* Bu biyografiyi, üstadımızın mahdümü Sadettin Tolan Beyefendi lutfetmişlerdir.

Yûnus Emre

Adnan Erzi tarafından Bayezid Devlet Kütüphanesi'nde bulunan 7912 numaralı yazmada şu ifadelere rastlanmaktadır:

Vefât-ı Yûnus Emre, Müddet-i 'Ömr 82, Sene 720

Bu belgeden anlaşılacağı üzere; Yûnus Emre, Hicri 648 (Miladi 1240-1) yılında doğmuş, 82 yıllık bir dünya hayatından sonra Hicri 720 (Miladi 1320-1) yılında ölmüştür.

Doğduğu yer konusundaki tartışmalar Eskişehir'in Mihaliççik ilçesine bağlı Sarıköy ile Karaman üzerinde yoğunlaşmaktadır. Menakıpnâmelerle şiiirlerinden çıkarılan bilgilere göre Babalılardan Taptuk Emre'nin dervişidir. Hacı Bektaş-ı Veli ile ilgisi Vilayetname'den kaynaklanmaktadır. Yine şiiirlerinden tasavvuf yolunu seçtiği, iyi bir öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Anadolu kentlerini dolaştığı, Azerbaycan ve Şam'a gittiği, Mevlana'yla görüştüğü de bu bilgiler arasındadır. İşlediği konularla Anadolu'da gelişen Türk edebiyatının en büyük adlarından sayılan Yûnus Emre, yalnız halk ve tekke şiiirini değil, divan şiiirini de etkiledi, yaşarlığını çağlar boyu sürdürdü. Hece ve aruzla yazdığı şiiirlerinde sevgiyi temel aldı. Tasavvufla, İslam düşüncesiyle beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelere, Allah'la ilişkilerini işledi, ölüm, doğum, yaşama bağlılık, İlahi adalet, insan sevgisi gibi konuları ele aldı. Çağına hâkim olan düşünüş biçimini ve kültürü konuşulan dille, yalın akıcı bir söyleyişle dile getirdi

KAYNAK :

Bayezid Devlet Kütüphanesi / 7912 numaralı yazma